

Conf. cu originalul

Parlamentul României
Camera Deputaților

Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării

SINTEZA

lucrărilor Comisiei din zilele de 04, 05 și 06 aprilie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de
04, 05 și 06 aprilie 2017

La lucrările comisiei din ziua de **04 aprilie 2017** au participat 15 deputați din totalul de 15 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Adrian Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Sorin Ioan Roman (PSD) – vicepreședinte, Tudor Rareș Pop (USR) – secretar, Sebastian Valentin Nicolae Radu (PSD) – secretar, Anton Anton (ALDE), Doru Petrișor Coliu (PMP), Angelica Fădor (PNL), Costel Lupașcu (PSD), Gheorghe-Eugen Nicolăescu (PNL), Radu-Adrian Pau (PSD), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL), Vasile Alin Văcaru (PSD) și Alexandru Mihai Voicu (PNL).

Au participat în calitate de invitați din partea Ministerului pentru Români de Pretutindeni, doamna Andreea Păstârnac – ministru, domnul Laviniu Enil – director și domnișoara Adriana Dănăilă – referent, iar din partea reprezentanților comunităților românești din Serbia au participat domnii: Dușan Pârvulovici (Dušan Prvulović) – președinte al Comitetului pentru Drepturile Omului din Nigotin, Zaviša Jurj (Zaviša Žurž) – președintele Asociației pentru cultură a Românilor - Vlahilor din Serbia "Ariadnae Filum" și Dr.Predrag Balașevici (Predrag Balašević) - președintele Partidului Neamului Românilor.

Marti, 04 aprilie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de **04 aprilie 2017**, fiind condusă de către domnul deputat Constantin Codreanu, președinte al Comisiei.

În urma supunerii la vot a ordinii de zi, punctul 3 a devenit punctul 1.

În deschiderea ședinței, domnul deputat Constantin Codreanu a informat membrii Comisiei și reprezentanții Ministerului Românilor de Pretutindeni despre conferința de presă care a avut loc, aducând în atenție faptul că, instituțiile statului român nu uită de românii din Serbia. La conferință au mai participat domnul deputat Matei Dobrovie – vicepreședinte al Comisiei, precum și reprezentanți ai comunității românești din Serbia.

Astfel, în cadrul conferinței de presă, domnul președinte Constantin Codreanu a adus în atenție vizita de lucru efectuată în Republica Serbia la începutul lunii februarie, în care a fost lansată o invitație în Parlamentul României liderilor comunității istorice, făcând promisiunea că vor participa la o ședință a Comisiei alături de ministrul pentru Români de Pretutindeni, doamna Andreea Păstârnac.

Conform celor menționate de domnul președinte Constantin Codreanu, în cadrul vizitei de lucru accentul a fost pus asupra sprijinirii etnicilor români din Serbia în păstrarea limbii și culturii nealterate prin educație nerestrictivă în limba maternă pe întreg teritoriul Serbiei, oferirea de burse și înființarea de centre culturale, cât și deblocarea activității Comisiei mixte interguvernamentale româno-sârbe privind minoritățile naționale, prin numirea unui co-președinte din partea Serbiei.

Ședința Comisiei a continuat cu prezentarea de către domnul deputat Constantin Codreanu a reprezentanților comunităților românești din Serbia, după care le-a dat cuvântul.

În scurta prezentare, domnul Dușan Pârvulovici (Dušan Prvulović), președintele Comitetului pentru Drepturile Omului din Nigotin a informat membrii Comisiei despre întreprinderile pe care reprezentanții comunității românești din Serbia le-au avut cu doamna Ministru Andreea Păstârnac, precum și cu reprezentanți ai Institutului Cultural Român (ICR).

În cadrul discuțiilor, domnul Dușan Pârvulovici, a dus în atenția membrilor Comisiei faptul că, din păcate, românii din Serbia au rămas fără ajutor, în Serbia existând o lege bună (Protocolul dintre România și Republica Serbia, privind minoritățile naționale, semnat la Bruxelles, la 1 martie 2012), dar care nu se respectă, subliniind faptul că această lege prevede învățământ în limba română în școli.

Lipsa mass-mediei în limba română, Congresul românilor din Serbia și faptul că Serbia este foarte puțin informată de situația românilor din Serbia, aici românii fiind numiți vlahi, au fost alte puncte aduse în atenția membrilor Comisiei și a reprezentanților Ministerului pentru Românii de Pretutindeni de către domnul Dușan Pârvulovici.

De asemenea, acesta a subliniat faptul că, trebuie făcută o distincție între diasporă și comunitățile istorice românești, acestea din urmă, necesitând ajutor din partea României.

În acest context, domnul Dușan Pârvulovici a atras atenția asupra faptului că nu a ajuns ajutor la comunitățile românești din Timoc, existând proiecte neterminate încă din anul 2016.

Domnul Dr.Predrag Balașevici (Predrag Balašević), președintele Partidului Neamului Românilor, a informat asupra situației dramatice în care se găsesc românii din Timoc, făcând în același timp un apel către instituțiile românești pentru un sprijin concret.

În acest context a fost adus în atenție Protocolul dintre România și Republica Serbia, privind minoritățile naționale, semnat la Bruxelles, la 1 martie 2012, în care este stipulată asigurarea educației în limba maternă, precum și exercitarea dreptului la serviciu religios în limba română, inclusiv în Timoc.

De asemenea, a fost adus în atenție faptul că, de-a lungul istoriei, românii din Timoc au fost lăsați să se descurce singuri, în tot acest timp păstrându-si cultura, tradiția și limba, menționând în același timp faptul că tinerii pleacă de acasă la școli și facultăți, iar limba maternă începe să se piardă în timp.

Necesitatea învățământului în limba română în școli și slujbe în limba română, nevoia de ajutor din partea României, precum și așteptarea vizitei Primului Ministru în Serbia, au fost alte puncte aduse în discuție.

După cum a menționat domnul Dr.Predrag Balașevici, astăzi în Timoc este cel mai greu să fii român.

Domnul Zaviša Jurj (Zaviša Žurž), președintele Asociației pentru cultură a Românilor - Vlahilor din Serbia "Ariadnae Filum" a menționat că este vorba de o asimilație pe care statul sârb o are.

În acest context, domnul Zaviša Jurj, a adus în atenția membrilor Comisiei și a reprezentanților Ministerului pentru Românii de pretutindeni faptul că se așteaptă de 15 ani înființarea unui Minister al Românilor de Pretutindeni, salutând în acest context înființarea acestui minister.

Situația dificilă a învățământului în limba română a fost un alt punct adus în discuție de domnul Zavișa Jurj, acesta menționând că nu se dorește studierea limbii române în școli, pretextul fiind numărul mic al solicitanților.

În privința instituțiilor românești, în 200 de localități nu există, iar de Institute Culturale Românești nici nu poate fi vorba.

Ședința Comisiei a continuat cu informarea domnului vicepreședinte Matei Dobrovie asupra recomandărilor trimise Ministerului Românilor de Pretutindeni și Ministerului Afacerilor Externe, în urma vizitei de lucru întreprinse în Republica Serbia, menționând în același timp încercarea Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării de a aduce în atenția instituțiilor de resort, preocupările cu privire la situația românilor din Serbia, salutând totodată atenția Ministerului Românilor de Pretutindeni.

Strategia Românilor de Pretutindeni 2017-2020 a fost un alt subiect adus în atenție de către domnul vicepreședinte Matei Dobrovie.

În urma vizitei de lucru întreprinse de delegația Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării în Republica Serbia, reprezentanții comunităților de români din Serbia au trimis un set de recomandări pentru a veni în sprijinul acestor comunități.

După cum a menționat domnul vicepreședinte Matei Dobrovie, aceste recomandări au fost transmise Ministerului pentru Românii de Pretutindeni în vederea includerii lor în Strategia Românilor de Pretutindeni 2017 – 2020 și găsirii unor căi de colaborare și sprijin.

Subiectele de discuție cu privire la sprijinirea comunităților de români din Serbia au fost variate, începând de la presa scrisă on-line în Timoc, subiect adus în dezbatere de către domnul deputat Doru Petrișor Coliu și continuând cu găsirea unui spațiu pentru Consulatul român în Zaițear în care să figureze și un Institut Cultural Român, subiecte aduse în dezbatere de către domnul secretar Sebastian Valentin Radu.

Alt subiect adus în atenție de către domnul secretar Sebastian Valentin Radu a făcut referire la finanțări în limba română, respectiv burse pentru studenți.

Răspunzând diverselor întrebări, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că își exprimă disponibilitatea ori de câte ori va fi nevoie, subliniind în același timp că limba română este o prioritate a politicilor Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

De asemenea, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că va veni cu propuneri care să sprijine comunicarea în limba română, în acest context încercând cu un proiect - inițiat de deputați români cu Republica Moldova -, proiect care să fie aplicat și în Serbia.

Comunicarea prin radio a fost un alt subiect atins de doamna ministru Andreea Păstârnac.

Conform celor menționate, românii din Serbia au nevoie de mass-media audio-vizuală.

De asemenea, doamna ministru Andreea Păstârnac a precizat că postul de radio este important în Timoc, precizând în același timp despre importanța limbii române pentru copii.

Programele ARC și întreprinderea cu Ministerul Educației Naționale au fost alte subiecte aduse în atenție de către doamna ministru Andreea Păstârnac.

Cu privire la programele ARC, în taberele de vară ARC au fost incluse și taberele de iarnă, existând o facilitate ce poate fi accesibilă și iarna la Turnu Severin pentru 2 săptămâni. Această tabără ar putea să fie organizată în ultima parte a lunii noiembrie.

În privința centrelor comunitare, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că sunt cereri pentru Londra, Spania și Serbia, existând fonduri în buget pentru deschiderea unui singur centru.

Alte subiecte aduse în atenție au făcut referire la derularea proiectelor și finanțărilor, solicitări pentru găsirea unei modalități de acordare de finanțări, precum și referiri la Legea 321/2006 și Legea 299/2007.

Revenind la sistemul acordării burselor, subiect adus în atenție de membrii Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că va încerca să propună ca acești bursieri ai statului român să fie ambasadori ai statului român.

În ceea ce privește funcționarea consulatului de la Zaicear, domnul secretar Sebastian Valentin Radu a adus în atenție funcționarea improprie a consulatului românesc, subliniind încă o dată necesitatea găsirii unui spațiu adecvat pentru Consulat.

Domnul vicepreședinte Matei Dobrovie, a menționat necesitatea încurajării etnicilor români de a-și continua studiile de limbă română.

În intervenția sa, domnul președinte Constantin Codreanu a adus în atenție subiectul referitor la acordarea cetățeniei române, precum și la recomandarea nr. 8 care se referă la retransmiterea semnalului Radio-televiziunii Voivodina (RTV) în Serbia de Răsărit și lobby pe lângă statul sârb pentru înființarea unui departament de limbă română în RTS (Radio Televiziunea Sârbă), după modelul Radio România Actualități.

Ședința Comisiei a continuat cu situația doamnei Camelia Smicală (Jalaksoski), care se află încă în atenția membrilor Comisiei.

Situația cazului doamnei Camelia Smicală rămâne complicată, având în vedere refuzul autorităților finlandeze de a coopera, nefiind lămurite anumite aspecte ce țin de această problemă.

În prezent, copiii se află în continuare în adopție, nefiindu-le permis să-și vadă mama și nici măcar sora mai mare. De asemenea, cei doi copii sunt despărțiți, aflați la familii diferite.

Doamna ministru Andreea Păstârnac și-a exprimat îngrijorarea în ceea ce privește pierderea legăturii dintre cei doi minori, dar și cu familia și, implicit, cu originile românești. Situația este cu atât mai complicată pentru că ambii copii au dublă cetățenie, română și finlandeză, iar mama lor, Camelia Smicală, a fost dată în judecată de autoritățile finlandeze pentru defăimarea statului.

În acest context, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat despre întâlnirea pe care a avut-o în luna februarie a.c., cu Excelența Sa, doamna Päivi Pohjanheimo, ambasador al Republicii Finlanda la București.

În cadrul acestei întâlniri, accentul s-a pus pe cei doi copii, precum și pe dreptul acestora de a-și menține identitatea românească. Totuși trebuie avut în vedere și faptul că cei doi copii, ca și părinții lor, au dublă cetățenie.

În ceea ce privește intervenția în procesul doamnei Smicală, acest lucru nu este posibil, având în vedere că procesul este în curs.

Ceea ce a observat doamna ministru Andreea Păstârnac a fost poziția distantă a reprezentantului Finlandei la București.

Totuși, în cadrul acestei întâlniri, doamna ministru Andreea Păstârnac a insistat ca cei doi copii să aibă cursuri private de limbă română, în Tamper existând organizații care organizează școala românească duminică.

În acest context, doamna ministru Andreea Păstârnac a solicitat părții finlandeze să le permită celor doi copii să intre în contact cu cei care frecventează școala românească.

După cum a menționat doamna ministru, nu există date și informații că solicitarea a fost pusă în practică.

Având în vedere că situația doamnei Camelia Smicală nu merge foarte bine, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că se poate continua prin lobby.

De asemenea, doamna ministru a precizat că, în urma discuției purtate cu Excelența Sa, doamna Päivi Pohjanheimo, ambasador al Republicii Finlanda la București, există un blocaj comunicațional.

Ca sugestii, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat plasarea copiilor în grija bunicilor, pe o perioadă de 6 luni.

În acest context, domnul președinte Constantin Codreanu a adus în atenție întâlnirea pe care a avut-o cu doamna Gabriela Coman, președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului

și Adopție cu privire la cazul doamnei Camelia Smicală, care recomandă efectuarea unei vizite de lucru în Finlanda.

De asemenea s-a propus urgentarea deplasării unei delegații a Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării în Finlanda.

Domnul vicepreședinte Matei Dobrovie a menționat că a luat legătura cu reprezentanți ai Ambasadei României în Republica Finlanda, care i-au comunicat că ar trebui să aștepte, având în vedere că o delegație parlamentară din Finlanda va veni la București, în cursul lunii mai.

Domnul secretar Sebastian Valentin Radu dorea să știe dacă interesul copiilor este reprezentat, propunerea domnului deputat Sebastian Valentin Radu fiind de acordare a asistenței juridice de specialitate în acest caz.

În acest context, domnul secretar Tudor Pop dorea să cunoască starea copiilor.

În acest sens, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că actualmente, singurul contact cu cei doi copii este cel telefonic și la intervale de 2 luni, fiind singura modalitate de a fi în contact cu copiii.

În cadrul ședinței, membrii Comisiei, au arătat necesitatea informării în teren asupra cazului, discutându-se despre o deplasare în Finlanda.

În opinia sa, doamna ministru Andreea Păstârnac a menționat că o vizită în Finlanda ar fi utilă dar trebuie bine pregătită.

De asemenea a menționat că, în cadrul întrevederii a încercat să îi prezinte Excelenței Sale, doamnei Päivi Pohjanheimo, ambasador al Republicii Finlanda la București, că pentru noi, familia extinsă este mult mai importantă.

Următorul punct de discuție a fost situația românilor din Ginos, Puglia și a celor din Sicilia, Republica Italiană, iar domnul președinte Constantin Codreanu a dorit să afle măsurile întreprinse în urma vizitei de lucru în Italia ca urmare a cazurilor de exploatare a unor cetățeni români.

Astfel, o delegație guvernamentală formată din reprezentanți ai Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, Ministerului Afacerilor

Interne, Ministerului Muncii și Justiției Sociale și Ministerului Afacerilor Externe (Consulatul României la Catania, Ambasada României la Roma) s-au deplasat în Italia în perioada 15 – 18 martie a.c.

După cum a precizat doamna ministru Andreea Păstârnac, în Sicilia, comunitatea română este a doua după cea din Tunisia, comunitatea românească fiind însă în creștere.

De asemenea, doamna ministru s-a deplasat într-o zonă de sere, unde a observat că, predominant, lucrează românii din Moldova.

În acest context, doamna ministru Andreea Păstârnac a mai menționat faptul că nu există plângeri dar, din anul 2014, se înregistrează o creștere a abuzurilor pe linie de muncă. Astfel, muncitorul muncește, nu i se plătește asigurarea socială, acceptând să lucreze 12 ore pe zi și să fie plătit doar 6. De asemenea, când pleacă din țară nu declară că se duce la muncă din varii motive iar de teama de a-și pierde locul de muncă acesta nu denunță abuzurile.

Doamna ministru Andreea Păstârnac a mai precizat că, s-a convenit ca o echipă formată dintr-un atașat al Ministerului de Interne și un atașat al Ministerului Muncii să colaboreze permanent cu autoritățile italiene în cazul românilor exploatați în serele din Sicilia.

După cum a precizat doamna Ministru Andreea Păstârnac, în cadrul întrevederilor a observat o deschidere a părții italiene.

Aceasta, consideră că asociațiile românești constituite în Italia pot avea un rol important în oferirea unui sprijin concret persoanelor aflate în dificultate.

Referitor la cazurile de izolare, în cadrul vizitelor întreprinse, doamna ministru Andreea Păstârnac a observat că femeile sunt izolate, fermele/ serele fiind închise cu garduri, având acces îngrădit.

În ceea ce privește Ragusa, există un proiect care pune la dispoziție transport pentru copii ca să meargă la școală.

În privința muncii la negru, doamna ministru Andreea Păstârnac a explicat că este foarte greu ca autoritățile să țină o evidență a conaționalilor care lucrează în Italia pentru că mulți muncesc ilegal.

În plus, oamenii nu au încredere să reclame autorităților abuzurile la care sunt supuși.

De asemenea, oficialii italieni au asigurat partea română că s-au luat măsuri concrete în ceea ce privește problema abuzurilor.

Problematica domnului deputat Doru Petrișor Coliu a fost variată. Aceasta făcând referire la acorduri bilaterale privind protecția copilului și deschiderea centrelor comunitare, România fiind printre primii investitori, precum și la situația muncitorilor români exploatați.

Referitor la situația muncitorilor români exploatați în Italia, domnul deputat Coliu Doru Petrișor, membru al Comisiei, a invocat petițiile primite ca parlamentar, a sugerat ca Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (MpRP), să preia o parte din problematica ridicată de românii din afara granițelor care nu poate fi rezolvată de misiunile diplomatice, în lipsa unor atribuții specifice.

Situația plângerilor și a consulatelor au fost alte subiecte menționate de către doamna ministru Andreea Păstârnac.

Măsurile luate împotriva „caporalilor” a fost un alt punct adus în atenție de către domnul vicepreședinte Matei Dobrovie.

Răspunzând întrebării domnului vicepreședinte Matei Dobrovie, doamna ministru Andreea Păstârnac a precizat că, partea italiană a prezentat elementele noii legislații italiene adoptate recent împotriva fenomenului de intermediere în raporturile de muncă, concepută în ideea de a oferi un instrument real de protejare a muncitorilor străini în Italia.

În acest context, doamna ministru Andreea Păstârnac a informat asupra arestării a 8 cetățeni italieni.

Referitor la campania de informare, doamna ministru Andreea Păstârnac a informat faptul că, în cadrul întrevederilor au fost analizate extinderea cooperării între Ministerele de Interne ale celor două state

și deschiderea mai multor info-chioșcuri care să informeze comunitatea română de pericolele abuzului în muncă.

De altfel, Ministerul Afacerilor Externe și MpRP au început deja o campanie de informare.

Se va începe de asemenea și o campanie de informare în școli, pentru tinerii care doresc să plece la muncă în străinătate.

Miercuri, 05 aprilie 2017 și Joi, 06 aprilie 2017.

Studiu individual.

**PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU**

**SECRETAR,
Sebastian Valentin RADU**

Expert parlamentar,
Mona-Valentina ALESANDRU